Vatandaş (Tirat)

Oyunun Adı: Ayak Bacak Fabrikası
Yazar: Sermet Çağan**VATANDAŞ** – Bundan yüzyıllarca önce, ülkede kıtlık olmuş; dört bir yan kerpiç kesilmiş, kaskatı. Çocuklar süt dolu şişkin bir ama memesi bulamamış emecek. Yaşlı, genç, kadın, erkek çil yavrusu gibi dağılmış dağa taşa… Kadın kocasını, evlat babasını, aşık sevgilisini, insan insanı tanımaz olmuş. Bir avuç dolusu aşa, baş koymuş tüm insanlar… Kıtlık, kıtlık, kıtlık… Gözlerin karardığı, umutların söndüğü, yüreklerin katılaştıgı, insanların ağzından "Ben"den başka birşey çıkmadığı bir sırada, ülkedeki büyük göl, için için kaynamaya, etrafa yayılmaya başlamış. Toprak yumuşamış; göz göz olmuş; gözler umutla dolmuş; bereket sarmış tüm ülkeyi. O günden bugüne göl bizler için tapınak, göldeki balıklar da kutsal yaratıklar olmuşlar. Balık eti yemek yasaklanmış ülkede. Gel zaman, git zaman bu yasak bütün hayvan etleri için uygulanmış. Şimdi o göle gidip kutsal balıklara yem serpen açlar ekmek, çıplaklar urba, kızlar koca, kadınlar çocuk sahibi oluyorlarmış. Papaz Efendi böyle söylüyor.

(Çöp tenekesine doğru gider) Bir çöp bile yok! Yoo, çöp deyip de geçmeyin. Çöp bir ülkenin uygarlık ölçüsüdür. Çöpü olmayan bir ülke, geri kalmış bir ülke demektir. Çöp demek… Çöp demek, ne demek? Karın tokluğu demek ya! Bir şey yeniyor ki çöp oluyor, artık oluyor, gübre oluyor. (Çöp tenekesine doğru gider, içine bakar) Yok anasını sattığım, yok be! Kıtlıkta da böyle, bollukta da… Şu kapıların arkasında ne yenir, ne içilir? Bir şey yenilmezse nasıl yaşanılır? Yenirse çöp nerede? Off karnım guruldamaya başladı.

(Aklına birşey gelmiş gibi) Çıplaklar urba, kızlar koca, açlar ekmek bulurlarmış. Sayın kutsal balıklar, ya bu karnımın gurultusunu kesin, ya da bana birşeyler verin yemek için. (Buğday serper) Bakın size neler getirdim ben. Yalvarırım size, dileğimi yüce Tanrıya ulaştırın. Elinizi ayağınızı öpeyim, kutsal balıklar, ne olur şu dileğim için biraz acele edin. Alın alın kutsal balıklar. Bakın size neler getirdim, buyrun, buyrun, buyrun, afiyetle yiyin. Bir lokma ekmek, karnımın gurultusunu kesmek için… Hiç ses seda çıkmadı kutsal balıklardan. Acaba unuttular mı? Bir kere daha hatırlatsam mı? Ben bi lokma ekmek istedim. Benim sevdiğim yok. Sayın balıklar, gözünüzü seveyim, şunu iletin Tanrıya. Biliyorsunuz bugüne kadar da, hiçbir ricada bulunmadım sizlerden. Karnımın ağrısından öleceğim. Bir lokma ekmek yahu! Bir lokma ekmek! Açım kutsal balıklar, anlamıyor musunuz? (Daha çok bağırır) Açım,aç! (Bir süre göle bakar) Duymuyorlar, anlamıyorlar. Tok açın halinden anlar mı? (Şapkasını göle daldırır, bir balık avlar) Bay balık rica ederim aç olduğumu Tanrıya hemen ilet! Rica ediyorum. (Balığı tekrar göle atar, bir süre bekler) iletmiyorlar biliyorum. Kıza baksana, ne diyordu. Bir dileklerini geri çevirmemiş, onlardan bize sıra yok ki… (Şapkasını bir kere daha göle daldırır. Ikinci balığı yakalar. Kuyruğundan tutar, kaldırır.) Ne aptal aptal bakıyorsun gözlerime be! Açım diyorum sana! (Dayanamaz bir iki yutkunur, balığı kemirmeye başlar. Bittikten sonra kılcığa) Niçin bir lokma ekmeği esirgedin benden. Niçin? Işte bak, ne hale geldin? Çöpsün artık, çöp!